

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 koro temeljne pristojbine ter od vsake petlit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 krom, za pol leta 4 krome, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Pridite med narod ...!

(Dopis.)

Savinjska dolina, dne 4. julija 1904.

Ko so začeli Nemci proti Badenijevemu kabinetu obstrukcijo, rekel je poslanec Wolf: Vemo, da ne prepričamo te visoke zbornice, zato tudi ne govorimo vam, ampak govorimo skozi okna vun, med množico zunaj.

In govorili so Nemci skozi okna vun, šli so med narod in nesli medenj navdušenje in za vednost. Stranka šestih Schönererjancev je dobila tla v narodu in se je vrnila po razpuščenju zbornice pomnožena na 22 mož. Kako ogromno narašča socijalno demokratska stranka na Nemškem ali krščansko socijalna na Nižjem Avstrijskem! In vse to vsled tega, ker si je vedela pridobiti tla med preprostim ljudstvom. Stranka razume narod, narod razume njo, in iz tega rezultira vsa njena moč.

Poletje, čas shodov je tu! V časnikih tudi v istini lahko čitamo, kako prirejajo državni in deželni poslanci zdaj shode zaupnikov, zdaj volilcev — kje? V nemških in čeških pokrajinah. Nemški in češki poslanci (posebno ti) so vedno vzvezi s svojimi volilci in tudi prihajajo v zbornico vedno pripravljeni in oboroženi. Kako je v tem poslednjem oziru pri nas, nočemo danes razmotrivati in ne spominjati n. pr. na ponesrečeno parlamentarno akcijo za ravnopravnost na Koroškem.

Danes bočemo samo povdarjati važnost ozkih stikov poslancev in volilcev.

Čuli smo že mnogokrat komodno naziranje, da shodi ne pomagajo ničesar. — Seveda, kdor misli z enim ali dvema shodoma reformirati le eno občino, naj raje pusti politiko. Konzervativizem našega kmeta je znan; znana pa je tudi zavednost in dovzetnost zlasti savinjskega kmeta. Manjka nam samo politične vzgoje, in ta se razširja ravno s takimi shodi in predavanji. Nihče ne bo trdil, da je n. pr. gornje- in srednještajar

ski kmet inteligentnejši od našega; in če je bilo mogoče vzgojiti Rokitsanskemu s samo agitacijo močno stranko, zakaj bi bilo pri nas tako delo brezuspešno?

Gotovo ne zahtevamo od naših poslancev ničesar pretiranega. Vemo, da jim je v današnjih razmerah, ko je dunajska in graška vlada samo izvrševalen organ nemških strank, takorekoč nemogoče, doseči kaj pozitivnega za nas. — Zdi se nam pa, da je ena njihovih kardinalnih dolžnosti, da prihajajo med nas, da nas informujejo in čujejo naše informacije, skratka, da prirejajo shode, poročajo o svojem delovanju, o položaju itd., da poučujejo v političnih in narodno-gospodarskih vprašanjih.

Volitve v četrto skupino so pred durmi. Nujna potreba bi bila, da se ljudstvo pouči o novem načinu volitev. „Domovina“ je tu že storila svojo dolžnost; ali kdor je bil na kakem političnem shodu pri nas, ve kaj premore živa beseda.

Gotovo je še mnogo volilcev v Savinjski dolini, ki še niso videli živega poslanca, nadalje lahko rečemo, mnogo je krajev, kamor še ni stopila poslančeva noga. Če bi pa koga vprašali, čemu voli poslanca, prišel bi skoro gotovo v zadrego.

Rado se trdi, da je Savinjska dolina itak narodna in trdna, da je ni treba šele navduševati in vzgajati. Splošno se trdi in veruje, da je to itak varna postojanka, in se torej ni treba brigati zanjo. Ne glede na čudno logiko tega naziranja, je to politika tiča noja. Zato povemo danes naravnost, da je naša dolina zdaj res še v pretežni večini narodna, a če pojde zanemarjanje v tej meri naprej, bo temu kmalu konec. — Že danes so pri nas večji kraji, celo trgi, v katerih sicer ni Nemcev, a ki so vkljub temu zatopljeni v tako brezprimerno narodno mlačnost, da meji že na direktno nemškutarijo. — Ali se ne spominjate, gospoda, da je ravno in nekega savinjskega trga pred nekaj leti izšla prošnja za nemško šolo.

Nemški napisi na železniških postajah bijejo v obraz trditvi o slovenski Savinjski dolini. Celo na Koroškem imajo po nekod dvojezične. Čuli smo nekaj o nekaki akciji proti temu: občine so poslale prošnje. No, sedaj že dolgo ne čujemo več o tem. Poštni pečati niso vsi dvojezični, celo občine so, ki uradujejo jako mnogo nemški.

Vse to bodi dokaz, da pri nas ni vse, kakor bi moralo in moglo biti. Res, da poslanci ne morejo vsega in da morajo predvsem delati domačini. Toda takih domačinov ni povsod in kjer so, potrebujejo če ne druge, vsaj moralno podporo iz centrale. In potem se smejo poslanci gibati svobodneje, povedati več in z večjim povdarkom, kakor taki domačini brez imunitete.

Zato gleda Savinjska dolina v Celje in zato smo napisali danes te odkrite vrstice.

Napisali smo jih predvsem na vaš naslov, naši gospodje poslanci. Z zaupanjem in trdnado čakamo, da uresničite naše tu izražene želje. — Ne čakajte, da vas kliče morda vsaka občina posebej; pridite, sprejelo se vas bo z odprtimi rokami. Če pa bi se uresničilo kdaj, da bi naša dolina padla v grabežljive tuje roke, ne krivite nas. Caveant consules...

Poletje, čas shodov, je tu. — Pridite med narod! — Mi smo razorana njiva in čakamo semena!

Opomba uredništva. Prijavili smo ta dopis doslovno, ker hočemo, da se čuje glas ljudstva. Če je pa to resnično glas ljudstva, naj tudi ljudstvo sliši naš glas: Velika zmota je, če ljudstvo misli, da ga morejo poslanci izveličati, ako samo dremlje in narodni možje v posameznih krajih dolžijo samo in edino poslance tega, česar vsled svoje malomarnosti sami ne skusijo popraviti. Razmere pri Nemcih glede delovanja poslancev z našimi primerjati in isto pri nas zahtevati, je velika neprimernost. — Pri nas ni bilo ljudi, ki bi se ponujali za poslance, in so

LISTEK.

Tovariša.

Ruski spisal Maksim Gorki.

(Dalje.)

II.

Ko sta prišla Jefimuška in njegov tovariš do roba gozda, sta sklenila malo počivati in vedla sta se pod široki hrast v travo. Jetnik je na vrečo s hrbita in vprašal leno redarja:

„Hočeš kruha?“

„Če mi daš košček, ga rad zgrizem,“ je rekel Jefimuška smehljaje se.

Sedela sta molče drug poleg drugega in grizla vsak svoj kruh. Jefimuška je jedel počasi in vedno vzdihoval. Njegove oči so gledale na levo na polje, dočim se njegov tovariš ni za drugo brigal, kakor za nasičenje, jedel je hitro, ališno cmokal in meril svojo skorjo z očmi. Po polju se je razprostrl mrak, žito je izgubilo svojo zlato barvo in bliščalo je rdečkasto-rmeno, na jugozapadni strani so se podili raztrgani oblaki, ki so lili svojo senco na polje, — sence so se

plazile po žitnem polju proti gozdu, kjer sta sedeli temni človeški postavi. In drevje je metalo tudi senco na zemljo, in sence so polnile dušo z žalostjo.

„Hvala Bogu!“ je rekel Jefimuška in pobral drobtinice po obleki, da jih je potem z jezikom z dlani polizal. — „Bog naju je hranil — nihče ni videl, in če naju je kdo videl, naju ni motil ali žalil! Ljubi prijatelj! Ej, ne želiš takole eno urico tu ostati? Časa imava še dovolj, da prideva v temno luknjo.“

Prijatelj je pomigal z glavo.

„Ta prostor mi je ljub in dobro znan. Tam na desni so bila nekaj posestva gospodov Tučkov.“

„Kje?“ je vprašal hitro jetnik in se obrnil na ono stran, kamor je Jefimuška kazal...

„Tam za onim gričem. Vse tu naokolu je bilo nekaj njihovo. Bili so strašno bogati ljudje, mi smo bili nekaj njihovi tlačani, toda ko je bilo tlačanstvo odpravljeno, so propadli... Jaz sem bil tudi njihov, — bila je mnogoštevilna rodbina. Stari gospod je bil polkovnik in se je imenoval Aleksander Nikitič Tučkov. — Imel je štiri sine: kje so le ti zdaj? Zdi se, kakor bi

jih bil veter razpršil, kakor listje. Le Ivan Aleksandrovič še živi tu, k temu te ravno peljam; ta je naš sodnik... je že v letih...“

Jetnik se je smejal. Smejati se je votlo, s posebnim notranjim glasom, — prsa in truplo sta se tresla, obraz pa je ostal nepremičen, samo izmed zob so silili votli, lajajoči glasovi vun.

Jefimuška se je zvil boječe kakor jež, prijel trdnjše palico in vprašal:

„Kaj ti pa je? Ali te lomi? Kaj?“

„To nima nobenega pomena... mine zopet,“ je rekel jetnik pretrgano, toda prijazneje. „Pripoveduj dalje!“

„No, da, tako. — Da, glej, kakšne reči so to bile, živeli so gospodje Tučkovi, in zdaj jih ni več... Nekaj jih je umrlo, drugi so se v daljnem svetu izgubili, nobenega sledu ni več od njih. — Eden je bil med njimi... najmlajši... Viktor se je zval... Vitja. Bila sva tovariša... Ko so odpravili tlačanstvo, sva bila 14 let stara... Kakšen deček je bil to? Kakor živo srebro! Celi dan je skakal in čebrijal in se smejal... Kje je le zdaj? Še živi ali je že mrtev?“

tudi v drugih razmerah. Vsakdo je vprežen v svoj poklic in kolikor poleg istega sploh premore, deluje za narod. To delo se pa vrši tudi na drugih poljih, nego na shodih. Poslaništvo ni preskrbljenje za samo romanje po shodih. Krični ne smemo biti in samo od poslancev vse zahtevati, da opravičimo svojo lenobo. Sklicujte shode, skrbite za govornike, sami govorite; kolikor bodo mogli, morajo se pa udeleževati tudi poslanci. Tako stališče je po našem mnenju pravilno!

Vojna na daljnem vztoku in časopisje.

Vse oči so obrnjene na daljni vztok, kjer bije prva evropska velesila z Azijati krut boj. Zanimanje za to vojsko, ki je ena najinteresnejših a tudi ena najpomembnejših, je splošno. Vse sledi boju z napeto pozornostjo, ne samo oni smešni upokojeni gospodje, ki posedajo po kavarnah in gostilnah in tam renomirajo prorekujoči, koliko Rusov bode padlo, in se strastno napajajo in navdušujejo ob japonskih zmagah. Res, škoda, da so ti gospodje že upokojeni, koliko bi zalegli v naši armadi!

Najstrastnejši boj pa bije časnikarstvo, še strastnejši kakor je boj na daljnem vztoku sam.

Nikdar še ni nemško časopisje na tako ostuden način pokazalo svojega nizkega strankarskega nivoja. Nemško časopisje — in za njim stoji vsa nemška inteligenca — popolnoma pozablja, da so Rusi Evropejci, da se bije tam v Mandžuriji boj med evropsko kulturo in prodirajočimi Azijati, ki hočejo to, kar so se naučili od Evropejcev, sedaj porabiti proti njim, da je to boj proti tisti „Gelbe Gefahr“, o koji je prvi govoril sam cesar Viljem II. Pri tem pa ti naši Evropejci ne mislijo tako daleč, da bi se jim, ako bi se jim uresničila želja, in bi Japonci res premagali Rusko, zgodilo po nemški prislovice „Heute mir, morgen dir!“ Mar bi se Japonci zadovoljili s tem, da so se otresli Rusov, Angležem in Nemcem pa dobrovoljno odprli vrata in okna.

Smešno a tudi žalostno je, kako se vede nemško časopisje. Strastno veselje zavlada nad vsakim potopljenim ruskim čolnom, nad vsakim od Japoncev zaplenjenim topom, dočim o ruskih zmagah in japonskih izgubah previdno molče ali pa jih omenjajo kar tako mimogrede. Številke ruskih ranjencev in mrtvih se multiplicirajo in z radostnim veseljem se pričakuje zavzetje Port Arturja. A ne samo to. Vsi nemški časopisi prinašajo članke o Rusih in Rusiji in slikajo ruske razmere v kolikor mogoče najslabši luči. Rusi sploh niso civiliziran narod, ampak na pol divji, v ruskih uradih in v ruski armadi vlada strašna korupcija, ruski vojaki so bojazljivi in brez ljubezni do domovine, ruski generali ali nič ne razumejo ali pa so izdajalci. Japonska pa je najbolje organizirana država sveta, japonski vojak največji junak in pri tem najbolj viteški

in najblažji nasprotnik, japonski topovi najboljši, japonske ladje nepotopljive, in sploh Japonci samo branijo svojo posest — na tujih tleh!! To hvalisanje in neutemeljeno, pretirano povzdigovanje Japoncev je ostudno in nizkotno in zopet nov dokaz za utemeljivost Heinejevih besed: „Es fehlt dem Deutschen zum Hunde nur ein richtiger Schweif zum Wedeln!“ Če čitaš samo nemško časopisje, moraš misliti, da je ruska država najbolj korumpirana, da je tam vse gnilo, da je ruski narod že po svojih intelektualnih zmožnostih predestiniran za propad, in da so vse evropske države zaman trepetale stoletja pred Rusijo.

Spričo vseh teh zlaganih in izmišljenih vesti navajam tu mnenje o Rusiji in Rusih, katero je izrazil eden najslavnejših svobodnih pisateljev, ki je temeljit poznavalec človeške nature in posebno severnih narodov. Bjoernsterne Bjoernson se je namreč izrazil o Rusih sledeče:

„Rusi so dobrovoljen, prijazen narod; kdor dvomi, naj jih opazuje, kadar obhajajo kak vesel dan, kdor dvomi, naj jih posluša pojoče in k pesmi plesoče, stare in mlade vse vprek. Eden vselej naprej poje, dočim ga drugi v zboru spremljajo, in to včasih jako spretno. Takoj poznaš, da so te pesmi stare stoletja in stoletja in da so ves ta čas živele v narodovem srcu, kajti vse te pesmi pojo brez vsake dresure, pesmi, ki imajo po petdeset kitic, kakor bi jih zajemal iz studenca v svesti si, da jih je tam notri še vedno več. Pravili so nam, da se poje v vseh teh pesmah o ljubezni; a ime Rusije in carjevo se nahaja vedno v vseh teh pesmah: ljubezen do domovine preveva vse rusko petje. Ali je to tako čudno? Kako bedasto je bilo vendar misliti, da so Rusi četa na pol divjih ljudi, katere vodiš v vojno, kakor konje, in ki živijo, se bojujejo in umro brez misli in čustev zgolj na carjevo povelje. Ali je mogoče, da bi živali in sužnji izvajali tako velike čine. Rusi so si ohranili skozi stoletja nacionalno čustvo izza onih velikih časov boja in vojne, iz katerih so izšle pravljice in pesmi. V veri in pesmi izražujoče se hrepenenje je bilo ono, kar je posadilo carja Petra na prestol, kar je spremljalo in dovedlo Suvarova k zmagi, branilo Nikolaja in zanj umrlo in vdahnilo Aleksandru plemeniti zakon prostosti. Zato so bili Rusi tako strašni, ko so korakali z živim Bogom v srcu in z živo domovinsko zgodovino v pesmi, cesar je ravno nedostajalo njihovim „civiliziranim“ nasprotnikom. Sedaj razumete njih „disciplino, ki je užgala Moskvo, potopila ladje v Sebastopolskem pristanišču in položila stotisoče Rusov na vsa evropska bojišča.“

Tako se izraža ta slavni pisatelj o Rusih, in pred vsem ima ta sodba prednost pred vsemi drugimi že zategadel, ker je povsem nepristranska. Slovensko občinstvo pa iz tega lahko spozna, da je povsem neresnično in izmišljeno, kar pišejo nemški časopisi o razmerah na Ruskem.

In zakaj Nemec tako črti Ruso, zakaj vzklíkajo prvi nemški časopisi strastnega veselja, če zvedo o kaki japonski zmagi? Ker je Rus Slovan, in ker Nemec Slovane sovraži, tako sovraži, da paktira in simpatizira z napol divjim Azijatom. In zakaj ga sovraži? Ker se ga boji. Nemec instinktivno sluti, da je konec njegovega gospodarstva, da se svita tam v vzhodu, v slovanskem vzhodu nova luč, ki zasveti skoro po vsej Evropi, ker prihodnje stoletje je slovansko stoletje. Silni slovanski duh, kojega so priznavali brez pridržka tudi Nemci, proglašujoči Tolstega, Dostojevskega, Turgenjeva in Gogolja prvimi pisatelji, ki so vplivali na vso svetovno moderno literaturo.

Vojna na daljnem vztoku pa se sedaj šele začne, in ko bo končana, bode rusko orožje venčano z novo silno zmago, in ona Evropa, ki sedaj zre škodaželjno na daljni vztok, bode zatrepetala pred silnim slovanskim duhom. Rusija pa bode silnejša nego prej, kajti pogled v zgodovino kaže, da so v Rusiji dosedaj vedno veljale Heraklitove besede: πόλεμος πατήρ πάντων!

Ernest Kalan.

Celjske in štajarske novice.

— Izlet v Bukovžlak. V nedeljo priredi celjsko „Slovensko delavsko podporno društvo“ svoj društveni izlet v Bukovžlak h „Koželju“. Izlet je bil nameravan že pretekli mesec, pa se je zaradi nastalih zaprek prenesel na nedeljo, dne 10. t. m. Izleta se udeležijo razun prirejajočega društva tudi ostala celjska narodna društva, med njimi „Celjski Sokol“ v društvenem kroju. Medtem ko se „Sokol“ zbira že ob 1 uri v Narodnem domu, da potem preko Lanovža in Gaberja odkoraka na veselični prostor, zbira se „Slovensko delavsko podporno društvo“ in drugi izletniki ob pol 2. uri v Narodnem domu, odkoder se odide skozi Gaberje mimo Bežigrada v Bukovžlak. Pri izletu sodeluje Narodna godba in društveni pevski zbor. — Pri Koželju bo razun godbe in petja še srečolov. Pekli se bodo po hrvatskem načinu janjčki in pujski. Poskrbljeno bo za najrazličnejšo zabavo. — Nadejamo se torej, da bo ta izlet uspel v vsakem oziru. — „Slovensko delavsko podporno društvo“ se je začelo v zadnjem času tako krepko gibati, da mora ta napredek v resnici vzradostiti vsakega Slovenca. Društvu se je ravno v zadnjem času posrečilo privedi v svoj krog lepo število novih udov, cinkarniških delavcev, ki so in bodo našli v „društvu“ krepko oporo in bodo tudi sami krepka opora društvu in njegovemu stremljenju. Slovensko delavstvo izpoznavajo, da mu je edini spas v krepki organizaciji, in tako mu nudi „Slovensko delavsko podporno društvo“. Zato pa mora biti tudi skrb ostalih slojev našega občinstva, da podaja našemu društvu vsaj krepko moralno podporo s tem, da jasno pokaže, kako odobrava njegovo delovanje in s kakim zanimanjem spremlja njegov razvoj. Čim večja je udeležba pri prireditvah kakega društva, tem večje

„Kaj pa je bilo na njem tako dobrega?“ je vprašal poltiho Jefimuškin spremljevalec.

„Vse!“ je vzklíknil Jefimuška. „Bil je lep, pameten in imel je dobro srce... Oh, ti stari čudak! Da bi bil ti naju takrat videl... Kako sva se igrala, kako veselo življenje je bilo to! Često je zaklical: Jefimka! pojdi, greva na lov! Imel je puško, oče mu jo je daroval ob godu. Tudi meni jo je znal dobiti. In šlo je v gozd in to na dva ali tri dni! Ko sva prišla domov, je bil on kregan in jaz tepen; pa že drugi dan je šlo zopet v gozd: Jefimka, pojdi, greva gob nabirat! — Postrelila sva več kakor tisoč ptičev! Gob sva nabrala več pudov! Metulje in hrošče je lovil in jih je natikal na iglah v škatljo... In potem me je učil čitati... Jefimka, je rekel, učil te bodem! Le! rečem jaz. Tako sem torej začel... Reci A! je zaklical. Jaz zarjovem Aa! Skraja sem se norčeval iz tega, zakaj naj bi znal kmet čitati! sem si mislil. Toda on me je opominjal: „Da se česa naučiš, bedak, zato si dobil prostost... Če znaš čitati, bodeš vedel, kako mora človek živeti in kje naj išče resnice“. In seveda — otrok se hitro česa navadi.“ — slišal sem tudi od starih take besede in govoril

sem za njim... Toda to je neumnost... V srcu leži veda... srce uči tudi resnico. — Srce ima oči... Tako me je torej učil... Popolnoma se je oklenil tega — dal mi je komaj časa dihati! Peklensko delo! Prosim ga: Vitja, mu rečem, jaz se ne morem učiti, ne morem. — Toda kako je zakričal nad menoj! Z očetovim bičem te nabijem, če se ne učiš! O, nebeška usmiljenost! Tako sem moral; ampak nekoč sem mu všel! Tedaj je letel s puško za menoj in cel dan me je iskal — hotel me je ustreliti. Pozneje mi je povedal: ko bi te bil tedaj dobil, bi te bil ustrelil! Tako hitro je vzkipel! Neupogljiv, ognjevit — pravcati gospod... Ljubil me je; in kaj je storil ta ognjevitež! Nekega dne me je oče natepel in Vitja je to videl, ko je prišel k nam v koč. — Bog, kaj je zdaj prišlo! pobledel je, tresel se kakor trepetlika, stisnil roke v pesti in splezal je k mojemu očetu na skedenj. Kako bi si mogel dovoliti? — Oče reče: Jaz sem vendar njegov oče! Tako! Dobro, ti si oče, in jaz sam ti nisem kos, toda to ti rečem: Tvoj hrbet bo ravno tak, kakor hrbet tvojega sina. — Pri tem se je zjokal in zbežal v stran... In kaj misliš, stari? Držal je besedo. — Najbrž

je naščuval ljudi, kajti nekoč je prišel oče stakajoč domov, hotel srajco sleči; toda prisušila se je na hrbet... Oče se je razhudil nad menoj, zaradi tebe moram trpeti, ti petolizec. In dal mi je krepko zaušnico. — Toda petolizec le nisem bil, ne, takšen nisem bil!“

„To je res, Jefim, to nisi bil!“ je potrdil jetnik in se tresel na celem telesu, „in še zdaj bi ne mogel biti“, je dostavil hitro.

„To je ravno!“ je vzklíknil Jefimuška... „Ljubil sem ga, Vitjo. — Bil je nadarjen deček, vsi so ga radi imeli — ne samo jaz... Kako je znal govoriti!... Zdaj se ne spominjam več, preteklo je več kot trideset let od tedaj... Oh Bog! Kje je le zdaj? Če še živi, ima li visoko službo, ali pa tiči v najglobljem tlatu. Tako je v človeškem življenju! Kuha se, kuha, in vendar ni nikoli poštene juhe iz tega... Ljudje propadajo... in škoda je za ljudi, vvečno škoda!“ Jefimuška je globoko vzdihnil in sklonil glavo.

(Konec prihodnjic.)

navdušenje vlada v društvu, tem več poguma ima za svoje nadaljnje delovanje. Nadejamo se torej, da bo v nedeljo vse, kar slovensko čuti v Celju in okolici, pohitelo z našim „Slovenskim delavskim podpornim društvom“ k vrlemu narodnjaku Koželju. — Pripomnimo naj še, da ni nikake vstopnine.

— Vsesokolaki zlet v Ljubljani. Dober teden nas še loči od onih slavnostnih dni, ko bo v Ljubljani pokazalo slovensko „Sokolstvo“, koliko je napredovalo od svojega začetka pa do danes. Od vseh strani se priglajajo osrednjemu odboru nove sokolske čete, do danes se je pri glasilo že 1100 udeležencev v sokolskem kroju, a nadjati se jih je še več. „Celjski in Murski Sokol“, edini sokolski društvi na slovenskem Štajarskem, poletita v častnem številu v središče Slovenije, v belo Ljubljano. Ker pa je vsesokolaki zlet v Ljubljani ne le velikanske važnosti za slovensko „Sokolstvo“, temveč ravno tako za celo Slovenstvo, obračamo se tem potom na celo slovensko Štajarsko s pozivom, da se vsesokolskega zleta v Ljubljani udeleži poleg naših dveh sokolskih društev tudi drugo občinstvo v največjem številu. Saj kaj takega, kakor bo nudil vsesokolaki zlet, je pač še malo kdo videl med nami, in prepričani smo, da bo marsikomu žal, da se ni udeležil te slavnosti, kdor bi iz malenkostnih vzrokov hotel ostati doma. Ako si predstavimo ogromno število „Sokolov“, računati moramo gotovo na poldrugi tisoč, ako si mislimo ta sokolski polk, korakajoč po ljubljanskih ulicah, okrašenih z zelenjem in zastavami, ako si predočimo ono tisoče in tisoče broječo množico, kličečo „živio“ in „na zdar“ ono navdušenost, ki sije vsem in vsakemu iz oči, ne, kdo bi tu ostal doma. Cela Slovenija, od sinje Adrije pa do hladnih valov Mure in Drave, od Sotle pa do Triglavskih pečin, bo podajala roko slovanskim bratom od stostolpne zlate Prage, od Morave in Visle, od Zagreba in Varaždina doli do z bratsko krvjo namočenih balkanskih sten — to bo dan, slovanski dan v naši slovanski stolici. In kdo naj bi še ostal doma! Prepričani smo, da bo naša zelena Štajarska tudi tu pokazala, da na njenih tleh žije rod, pred katerim ni le samo omogel zemlje lačni tujec, temveč rod, ki tudi pokaže, da mu po žilah teče vroča slovanska kri, ki radosti vzkipi, kadar pritiska slovanski narod na svoje srce svoje drage brate. Prepričani smo, da bo pohitelo iz naše zelene Štajarske poleg čilih naših „Sokolov“ še toliko narodnega občinstva v Ljubljano, da se bo moralo priznati, da smo na Štajarskem res probujeni, da vemo, kaj zahteva slovanska in slovenska vzajemnost, pa da tudi storimo, kar zahteva. Širite torej med narodom klic: „Na vsesokolaki zlet v Ljubljano!“

— Za zastavo „Slovenskega delavskega podpornega društva“ v Celju je zbrala vesela družba v „Skalni kleti“ 3 K 60 v. Najprisrčnejša hvala in živeli posnemovalci!

— Nemški „Sommerfest“ in slovensko ljudstvo. V nedeljo priredi celjsko protestantsko žensko društvo veliko veselico v mestnem parku. Namen te veselice je, da bi se s čistim dobičkom dobila sredstva za nameščenje ene diakonise — protestantske „usmiljene sestre“. Značilno je za razmere med celjskimi posilincmi, da „vahtarca“ ob tej priliki s prav sladkimi besedami boža katoliške someščane, da naj bi se ne odtegnili tej veselici, h kateri je vstop vsakemu dovoljen. — Slovensko ljudstvo! Lani in tudi skoraj vsako leto, kadar prirede celjski nemčurji svoj „Sommerfest“, se je udeležilo te veselice, seveda le iz radovednosti, tudi mnogo slovenskega ljudstva, da, lahko rečemo, da bi bil veselilni prostor sicer zelo prazen. In vsak udeleženec je plačal vstopnino, vsak je dal svoj prinos. Med denarjem, ki so ga dobili prireditelji v svoje nemčurske namene, je bilo torej tudi veliko slovenskega denarja! In kam je šel ta denar? Poglejte, kam je letos namenjen: zato, da bi dobili celjski protestantje tam nekod iz blaženega „rajha“ neko protestantsko žensko, katera naj bi z drugimi vred pospeševala prestop iz naše vere k protestantizmu. Pošiljali bi jo tudi k našim ljudem, da bi jim stregla v boleznih in pri tem skušala tega ali onega prego-

voriti, da bi se odpovedal veri svojih staršev ter z „nemško“ vero obenem tudi postal „Nemec“, to se pravi nemčur, kajti pri nas znači protestant kakor najhujši nemški zagrizenec. In zato naj bi naše slovensko ljudstvo nosilo svoj denar celjskim „Nemcem“, da bi mogli vzdrževati to žensko! — Tu vidite, kakšni so celjski nemčurji, ki se vam tako sladkajo, kadar upajo, da bodo od vas dobili — denar, in vi ste še tako neumni, da ga jim prinašate. Kdor ima le količkaj narodnega slovenskega ponosa v sebi, ne bo šel na to veselico! Naj si celjski nemčurji s svojim denarjem, ki ste mu ga že takointako vi nanosili, naročajo protestantske „usmiljenke“, Slovenci jim jih ne bomo vzdrževali v svojo lastno škodo in sramoto!

— Celje — Budjevice. V Budjevicah na Češkem je priredil pred kratkim „šulferajn“ veselico. Veselilni prostor je bil okrašen poleg cesarskih in deželnih zastav tudi s „frankfurtaricami“. In kaj se je zgodilo vsled tega? — Vojaška oblast je vsled izvešenih „frankfurtaric“ prepovedala častnikom udeležbo pri omenjenih veselici, ker je smatrala „frankfurtarice“ za veleizdajke! — In pri nas v Celju? Trdno smo prepričani, da bo v nedeljo pri „Sommerfestu“ izvešenih vse pisano „frankfurtaric“, in ravno tako smo prepričani, da celjska vojaška oblast ne bo prepovedala častniškemu zboru udeležbe pri tej veselici. Tu se nam pač nehote nariva vprašanje: „Ali je to, kar je veleizdajsko na Češkem, veleizdajsko tudi v Celju, ali pa veljajo za nemčursko Celje druge postavbe?“ Ako se c. in kr. ter c. kr. častništvo v Budjevicah ne sme udeležiti veselice, kjer so izvešene prusaške zastave, kaj naj potem rečemo v Celju, kjer je ravno nasprotno dovoljeno? Kako naj si potem tolmačimo oni enotni duh, ki naj baje vlada v celi avstroogrski armadi, kako naj si tolmačimo določbe „službenega pravilnika“, kateri vojaštvu strogo zabranjuje vsako politiko, posebno pa narodnostno? In ali bi ne bila udeležba pri takih strogo nacionalnih veselicih, kakor je „Sommerfest“, ki se vrši v senci „frankfurtaric“, kjer se bobna na „vsenemški“ veliki boben, kjer naj se pokaže „die treue“ Waffenbrüderschaft, die die deutschen Bürger Cillis in ihren nationalen Nöten sich gelobt haben“ („D. Wacht“), kjer se bo govorilo in napajalo vsenemškim, preko avstroogrskih mej letečim idealom celjskih Bismarckovcev, ali bi ne bila udeležba pri takih veselicih znak, da je „Fernestehen vom politischen Getriebe“ le — iluzija!!? Caveant ergo consules...!

— Zakaj tujci ne prihajajo v Celje? — Naši ljubi „nemški“ Celjani si ubijajo glavo, čemu je v Celju z vsakim letom manj tujcev. Mislijo in mislijo, in končno so prišli do zaključka, da smo temu krivi Slovenci, posebno pa gospod dr. I. Dečko, ki je protestiral proti temu, da bi mesto garantiralo za vsoto 20,000 K, katero rabi „Stadtverschönerungsverein“ za nakup Hausbaumovega kopališča. Naš namen sedaj ni, spuščati se v podrobnejšo razpravo o tej zadevi, pač pa lahko rečemo že naprej, da bomo vzlic vsem sedanjim zagotovilom mestnega sveta, da se bode kopališče rentiralo, in vzlic temu, da deželni odbor ni ugodil dr. Dečkovemu pritožbi, v kratkem videli, kako bo romal zopet tisočak za tisočakom iz mestne blagajne v blagajno „Stadtverschönerungsvereina“, seveda na račun davkoplačevalcev, ki imajo že sedaj naloženo na svoje rame ogromno svoto mestnega dolga v znesku poltretjega milijona kron. In zato, ker se slovenski davkoplačevalci, pa tudi večina nemških ne strinjajo z razsipnim gospodarstvom mestnega premoženja, zato smo Slovenci krivi, da tujci ne prihajajo v Celje. To je seveda mnenje „nemških“ gospodov, ki pa je, kakor vedno, strašansko pristransko. — Ako pogledamo nekoliko v zadnjo „vahtarco“, kjer obirajo gosp. dr. Dečkota zaradi one pritožbe, vidimo na isti strani notico: „Ein Wort an die Sommergäste“. In kaj se tu piše, kaj se zahteva od letoviščnikov? — Nič drugega ne, kakor — denar, še enkrat denar in zopet denar. Ni dovolj, da plačujejo tujci za dva meseca bivanja v Celju tako ogromne svote za stanovanja, da ima oddajalec stanovanja s

tema dvema mesecema plačano celo svoje stanovanje za celo leto, ne, nastavi se še drug vijak, puščati se jim hoče še na več načinov. — Večno pumpanje! „Da ist es doch Ehrensache für unsere Fremden, sich mit „klingender“ Tat der Stadt freiwillig erkenntlich zu zeigen!“ Torej zakaj ne prihajajo tujci v Celje? Zato ker ni dovolj, da se jih odira tu, odira tam, končno naj le še vsak „freiwillig“ poseže v svoj pošteno izmozgani žep in naj smatra za svojo „Ehrensache“, da one kronice, ki so mu še ostale, vrže v vedno prazno blagajno „Stadtverschönerungsvereina“, ki je v svoji prusaški oholosti odbil prinose nemških meščanov! Boš potem še hodil v Celje na letovišče, če te oskubejo s „častnimi“ in nečastnimi zadevami do zadnjega vinarja! In pri vsem tem so tujci, ki prihajajo v Celje večinoma ljudje, katerim je celjsko vsenemštvo deveta briga, ki se žele odpočiti in razvedriti, ne pa s celjskim nemčurstvom hajlati in tuliti, ali pa Nenemci, večinoma Italijani, katerim je nemški „hajl“ vse kaj drugega, kakor pa naslada. Da bi zašel kak pristni severni Nemec v Celje, pa še pomisliti ni treba, kajti ti dobro vedo, kaj jih pričakuje v Celju: — „Daj, daj, daj, ne dobiš pa nič nazaj!“ — Zato je vsako leto manj tujcev v Celju, in jih bo tudi vedno manj, če se razmere ne izpremene.

— „Nemštvo“ g. Pacchiaffota je rešeno, smo vzkliknili, ko smo čitali zadnjo „vahtarco“. Bog mu daj dobro, gosp. Pacchiaffotu, saj mu nismo nikdar nič hudega želeli. In sedaj, ko ga je slavni „Gewerbebund“ tako lepo opral, bi mu skoraj častitali. Ali kaj pa se je tako hudega zgodilo, bo marsikdo vprašal. — Velikanski, da prav gori do vrha vsenemškega neba vpijoč greh je baje storil g. Pacchiaffo, kakor so to poročali neki vsenemški, Schönerijanski listi — zvezal se je baje — skoraj se ne upamo reči — z gosp. Salmičem, z onim g. Salmičem, ki ima svojo trgovino v celjskem Narodnem domu, in ki je, Sodoma in Gomora naj ga požre, celo Slovenec, čujte Slo — ve — nec. Pa zakaj se je zvezal g. Pacchiaffo, hud „Nemec“, kakor že ime kaže, s tem bognasgaobvaruj Slovincem? Zato, da bi ugonobil nova hudonemška obrtnika Jicho in Blessinga. Kdo bi si bil mogel, vraga, kaj takega misliti — Pacchiaffo pa Salmič! Hu, kar mrz nas obletava! Ali, hvala Bogu, saj ni bilo res. Mi smo to sicer že davno vedeli, „Gewerbebund“ nam je pa stvar na usta kolodvorskega restavraterja še bolj pojasnil, kajti ta gospod je pobožal g. Pacchiaffota vsled sklepa občnega zbora „salbungsvoll“ z besedami: „Vsak nemški obrtnik, ki pozna vaše dejanje in nehanje, je trdno prepričan, da se je vašo nacionalno čast na najostudnejši način in po krivici napadlo itd., itd...“. G. Pacchiaffo se zahvali, vidno vzradoščen, na tem zaupnem priznanju. Evviva noi, šior Pacchiaffo, chi siamo una famiglia, altrocche quell ščavo Salmič.

— Zahvala. Podpisana se zahvaljujeta vsem cenj. darovalcem za njih prispevke v skupnem znesku okrog 20 kron, katere so nam blagovolili vročiti uprav zadnje dni za Ciril in Metodov kres pod okoliškim mirodvorom. Vsled neugodnega vremena zažigali smo ga na 4. in 5., torej dvakrat, pa to ne dene nič, saj sta zato tudi dva apostola svetnika, katera za nas prosita — „da vremena bi Slovincem se zjasnila, domovina mila naša veselejša lice priborila“.

Bomšek, Trebičnik.

— Nemški sleparji v celjski okolici o celjski posojilnici. Iz Teharjev je prišlo poročilo, da nemški agenti slovenske kmete podpihujejo, naj vrnejo posojila v celjski slovenski posojilnici in vzamejo posojilo v nemški posojilnici. Poslušujejo se laži, da bode baje slovenska posojilnica na boben prišla. Vsa ta hujskarija ima namen slovenske volilce še pred bližajočimi se volitvami spraviti v odvisnost nasproti Nemcem, da bi potem morali nemškutarje voliti, ker bi jih nemška posojilnica drugače tirjala. Slovenske prebivalce strogo svarimo pred to novo agitacijo, ker je celjska slovenska posojilnica v resnici najmočnejša izmed vseh slovenskih posojilnic in na desetkrat trdnjši podlagi nego celjski „vorshusverein“, za katerega se dela s tako nesramno reklamo. Pozivljamo pa tudi vsakogar, da se

nam imena lažljivih nemških agentov takoj naznani, da se spravijo zaradi takega hujkanja takoj pod ključ. Tu jih spet vidite, te nemčurske poštenjake v vsi njihovi nagoti.

— **Socijalno-demokratska stranka** je že imenovala svoje kandidate za bodoče deželno-zborske volitve v splošnem volilnem razredu in sicer: za celjski okraj Ivana Mlakerja iz Maribora, za ptujski okraj zasebnega uradnika Vincenca Vidmarja. Za mariborski okraj niso imenovali posebnega kandidata. Razun teh dveh kandidatov Resel v Gradcu (mesto); Pongratz v graški okolici; Muchitsch v Brucku; dr. Schacherl v Ljubnem; Steinbauer v Feldbachu; Hilari v Radgoni in Mariboru.

— **Velik požar.** V Trnavi pri Gomilskem nastal je v soboto, dne 2. julija 1904 popoldne ob 3. uri ogenj pri posestniku Jožefu Stepišniku. Ker so sosednja poslopja večinoma lesena in s slamo krita, se je ogenj tako naglo razširil, da so bila vsa bližnja poslopja v par minutah v plamenu. Pogorelo je 17 poslopij, kakor tudi vse seno, gospodarsko orodje in nekaj živine. Požarnim brambam, katere so prihitele od vseh strani, se je zahvaliti, da ni pogorela cela vas. Zažgali so otroci. Škoda znaša nad 46 000 kron. Zavarovani so bili pogorelci le za male svote. Škoda je pa tem večja, ker se bliža sedaj čas obiranja hmelja, kateri zahteva mnogo dela in truda ravno v tem času in katerega bodo sedaj težko posušili. Žalosten je pogled na pogorišče, še bolj žalostno je pa gledati obupne nesrečnike, ki si bodo zelo težko pomagali sami iz nesreče.

— **Družba gledaliških igralcev iz Ljubljane** pod vodstvom g. Danila priredi na Vranskem dne 13. julija gledališko predstavo s koncertom v dvorani g. Brinovca. Opozarjamo vse narodno in zavedno občinstvo cele savinjske doline, da se udeleži ta dan gledališke predstave na Vranskem. Naša narodna dolžnost je, podpirati domače umetnike, ki se trudijo na ljubljanskem odru celo sezono, a zdaj, ko bi se lahko nekoliko odpočili in razvedrili, se tako rekoč žrtvujejo, da razveseljujejo ter zabavajo z dramatično umetnostjo občinstvo po deželi. Natančen program prihodnjič. Na svidenje torej v sredo, dne 13. julija na Vranskem!

— **„Stinkmühlarski smrad“ v Savinjski dolini.** Hvala Bogu, zadeli smo z našimi vestmi o smradu, ki se širi po naši slovenski Savinjski dolini, prav v živo. Nekoga smo zadeli prav posebno hudo, kajti v svoji občutljivosti nam je celo odpovedal nadaljno naročbo na naš list. V odgovor na njegovo odpoved naj toliko povemo, da ta gospod pravzaprav ni v Savinjski, temveč v Šaleški dolini in da smo ob enem tudi izvedeli, da si ta „Slovenec“ ne naročuje samo moko iz celjskega smrdomlina, temveč da ima tudi železnino iz Rakuscheve trgovine. — Kakor nam poročajo je tudi v Žalcu tak slovenski trgovec — „narodnjak“ — nad katerega prodajalno se blesti slovenski napis, a v njej se prodaja celjski „smrad“. Za danes ne priobčimo imena, ako se pa ne poboljša, pa pridemo tudi z imenom na dan. — Pretekli teden, menda v četrtek, petek in soboto se je lovil okrog slovenskih trgovcev po gornjegrajskem okraju tudi neki potnik celjskega smrdomlina. Večina naših mož ga je postavila na plan, a tuptam pa je le vlovil kakega kalina na svoje smrdljive limanice. V Bočni je baje dobil pri nekom naročilo na svoj smrad. V Mozirju sta naročila „baje zavedna“ slovenska trgovca, imena še za sedaj javnosti zamolčimo, mogoče se poboljšata, izgovarjajoč se, da baje ljudstvo „smrad“ zahteva. Povemo jim tukaj na vse grlo, da je to zelo neumen, iz trte izvit izgovor, kajti izvedelo se je tudi po drugih trgovcih, da narod zahteva izrečno zmiraj le Majdičevo moko, o oni pa noče ničesar vedeti! Res skrajni čas je že, da se v Mozirju naseli podjeten, zavedno naroden trgovec, ki bode imel dobro, pristno tovarniško blago, ne pa kupoval vse blago le izključno pri celjskih nemškutarskih trgovcih ter ga slov. ljudstvu po pretirano dragih cenah ponujal. Zato se tudi večkrat zgodi, da gre kmet rajši sam v Celje ter si nakupi potrebno. A tamkaj se večkrat ponesreči, da zajde k nemškutarskim trgovcem, da tako zopet podpira svoje najhujše nasprot-

nike. Narodna dolžnost boljših krogov in vse inteligence je med drugimi tudi, vsepovsod gledati na to, da ljudstvo kupuje tudi zunaj na kmetih le od takih ljudi, ki so v resnici, z dušo in telom zavedni narodnjaki, kajti le taki zmorejo biti v resnici prijatelji naroda, med kojim bivajo, a vsak drug pa ga neusmiljeno izkorišča in izsesava. Da pa narod svoje nasprotnike tudi na kmetih primerno spoznava, je zelo priporočilno, da se jih v javnih časopisih — imenuje in pošteno obdela. — Tem potom prosimo vse naše p. n. dopisnike, da nam pripošljejo iz vseh krajev imena onih „slovenskih“ trgovcev, kateri se dajo opehariti, da naročijo stinkmühlarsko moko, da bomo imeli čist račun. Žalostno bi res bilo, da bi naše slovensko ljudstvo podpiralo, četudi po ovinkih, najhujše svoje sovražnike, celjske nemčurje.

— Prišel je srečno nazaj! Heil! hail! heul! se razlega v različnih varijacijah po Laškem trgu. Vmes pa se čujejo tanki odmevi iz otročjih grl nadobudnih šolarjev nemške šole. Prišel je srečno nazaj, povdarjamo, kajti v laški okolici ni varno po nemško razgrajati. In kdo je vendar to? To je — laški „fajerber“, prišedši z izleta. — Može, ki tvorite laški „fajerber“, ne bodite smešni in pustite to neumno šalo! Ne prinese vam nikakega dobička, pač pa škodo. Laško ni Celje, in lahko bi se pripetilo, da bi vas mnogo prej ko one lakota prisilila „heulat“.

— **Laški fantje** so zažgali vrh hriba pri Sv. Krištofu lep Ciril in Metodov kres. Spuščale so se tudi rakete in streljalo se je, da je bilo veselje. — Škoda, da je bilo deževno, kajti slovenski tržani so bili namenjeni narediti izlet k temu kresu, ki pa je potem izostal.

— **Poročil se je** gosp. Alfonz Jurša, c. kr. orožniški postajevodja na Planini, z gđc. Rezi Končanovo iz Žalca. Častitamo!

— **Izjava.** Naprošeni izjavljamo, da z dopisi iz Drgonje vasi pri Pragarskem, katere smo priobčili v št. 33. in 36. našega lista, ni bil v nikaki zvezi g. Mat. Goričan, zastopnik banke „Slavije“ v Šikoljah. Izjavljamo to posebno še zato, da bo imel gosp. Goričan mir pred onim žumrom, katerega smo v dopisih kolikortoliko okrcali radi njegovega nemškutarjenja.

Uredništvo „Domovine“.

— **Štajarskemu deželnemu odboru!** Letos je trta v ormoškem okraju nastavila precej grozdja in skrb vinogradnikov je bila, izvršiti vsa potrebna opravila v vinogradih. Po časnikih se je priporočalo s škropljenjem zelo rano pričeti, da obvarujemo trto boleznim. Vinogradniki so se vestno po teh navodilih ravnali, pa čim raneje so škropili, tembolj se sedaj listje suši, grozdje osipava in odpada v taki meri, da so nekateri vinogradi že sedaj uničeni. Vinogradniki ugibljejo, kaj je temu krivo, kako da bi daljnemu uničenju v okom prišli. — Ne vedo si pomoči. — Imamo sicer potovalne učitelje za vinorejo, kateri so že opetovano pokazali, da so možje na mestu, da znajo vinogradnikom v vsem, kar se vinoreje tiče, svetovati; ali kje so? V Gradcu v pisarnah sede, si tam belijo glave s poročili in sestavo brezpomembne statistike, namesto da hodijo od spomladi naprej po vinorodnih krajih, opazujejo razvitek trte ter vinogradnike opozarjajo na prikazajoče se boleznim. Mi vinogradniki mislimo, da je to njih naloga. Mi jih plačujemo, torej imamo tudi pravico to tirjati od njih. Ako bodo isti svojo nalogo na omenjeni način izvrševali, naj bo prepričan slavni deželni odbor, da bodo dohodki naših vinogradov dovoljni in tudi statistika, katero naj po zimi sestavljajo, bode povolnejša.

Vinogradnik.

— **Od Sv. Krištofa pri Laškem.** Za našo občino bodo se razpisale občinske volitve dne 12. t. m. V odboru se nahaja sedaj tudi nekaj zagrizenih nemčurjev laških, ki hočejo imeti kakor povsod, tudi tukaj prvo besedo. — Slovensko narodni volilci, — vrli narodni kmetje, skrbimo, da se ti sovražniki našega ljudstva in slovenskega jezika iz naše sredine za vselej umaknejo. Ne pozabimo, kaj so počenjali ti odpadniki našega naroda na dan birme z našimi fanti, kako so jih razganjali, zapirali in pretepali in to samo zato, ker so pokazali, da so

slovenskih kmetiskih staršev sinovi. Obdržimo naš užaljeni narodni ponos in ne dajmo se premetiti njih sladkim besedam. Mi hočemo biti na svoji zemlji svoji gospodarji in ne potrebujemo nikakih nemčurskih priliznjencev, ki kmalu pokazejo svojo pravo barvo, kakor hitro so v večini. — Volite torej zanesljive narodne moze, kmete, ne nemčurske tržane, niti tistih, ki se nemškutarstvu prijazne delajo. Za nemškutarjenje ni pri nas prostora. Bili so časi, ko je bil slovenski kmet tlačan, Nemec pa — gospod, in je moral kmet to storiti, kar mu je Nemec zapovedal. Tisti časi pa so hvala Bogu minili, jarem nemškega gospodarstva je padel. — Mi smo sedaj prosti, sami svoji gospodarji in največja bedarija bi pač bila, da bi v nemški jarem nazaj silili. Pomislimo to in pometimo nemškutarje iz naše občine. — Obenem se razpišejo volitve za Marjagraško občino, kjer pa ni nevarnosti.

— **Sv. Lenart v Slovenskih goricah.** — Naši nemčurji so vkljub temu, da se je čez dve leti razpravljalo in pralo njih omazano dejanje, pomeverjenje nad 130 000 K večinoma slovenskega denarja v zloglasni „foršuskasi“, še vedno predrzni in sitni kakor podrepne muhe. — Da, možiceljni so celo pozabili, da se imajo le pustljivosti in dobrodušnosti slovenskih vlagateljev pri omenjenem zavodu zahvaliti, da stojijo sedaj na boljšem gospodarskem atališču kakor pred polomom. Saj se glasi pregovor: „Pomagaj beraču na konja in noben vrag ga ne dojde!“ Ravnotako je tudi pri naših nemčurjih. Računajoč na zopetno neopravičeno pomoč Slovencev, so začeli z vsemi potuhnjanimi in kakor navadno hinavskimi sredstvi si gloditi pot za bližajoče se volitve o okrajni zastop. Ali to pot bo pač tem lisjakom grozdje še prekislo, ker je hvala Bogu še precejšnja večina veleposestev in kmetiskih občin v slovenskih rokah, na katere moremo z gotovostjo računati. Pa prevelika brezbržnost in zanesljivost je malokdaj dobra, in to se je v zadnjem času pri raznovrstnih volitvah jako občutno pokazalo. Da se tudi kaj takega pri nas ne prigodi, bi tu opozorili naše mero-dajne moze na nekatere nedostatke v sedanjem okrajnem zastopu. Po splošni sodbi še kolikortoliko narodno zavednih kmetov in drugih je vse graje vredno, da sedi v sedanjem okrajnem odboru mož, kateri kot občinski predstojnik in kot načelnik krajnega šolskega sveta uraduje izključno nemški. — Za moža, kateri nasprotuje z vsemi sredstvi proti vsakoršnemukoli narodnemu pojavu v ondotni župniji pa ni mogoče agitirati. Kakor se čuje, mislijo nekateri naši možje volitvam se rajši odtegniti, kakor pa glasovati za takšne moze, katerim je le za čast in dobiček, narodni in gospodarski napredek pa deveta briga. — Mislimo, da ta opomin ne bo nikogar žalil iz dobromislečnih narodnih krogov, saj tudi te vrstice niso v to svrhu pisane, pač pa smo hoteli pri-zadeti kroge na to opomniti, da ne bo kakšnega nespornostljenja in nesreče na dan volitve, katero priliko bi znali nasprotniki v svojo korist izrabiti. Tedaj še enkrat: Mi si želimo mož, kateri bodo nesebično delovali za blagostanje in napredek prebivalcev v okraju, v gospodarskem in narodnem oziru!

Okoliški.

Akademikom narodno-radikalnega mišljenja v odgovor!

Akademiki narodno-radikalnega mišljenja naglašajo v svoji izjavi potrebo sloge, zlasti med Slovenci v tujini ter povdarjajo s tem, da so bili za slogo tudi v društvu „Triglav“. Koliko to odgovarja resnici, naj posname slovenska javnost iz tega, da je neki zastopnik narodno-radikalnih akademikov (ki so takrat delovali še skrito) že od početka bil prepričan, da se „Triglav“ mora razcepiti, kar je ponosno izrazil, in kar imamo potrjeno i pismeno i ustmeno, in da je deloval tudi v tem zmislu. Ker pa je njegov namen postal prehitro znan, in ker so bili njegovi somišljeniki mnjenja, da še ni prišel čas, ko se lahko opusti ribarstvo v kalni vodi in se odkrito nastopa, so žrtvovali svojega somišljenika, ki je prehitro izdal njih nakane. Oni sami pa so se iz te neljube situacije izvijali s tem, da so trdili, da njih ni identificirati z dotičnim

gospodom; veliko njih ga je celo izključilo (ne vemo, ali samo navidezno) iz svoje družbe ter nadalje zasledovalo svoje cilje. — Kajpada v prilog slogi. A ko so se ob paznosti starih „Triglavov“ njih nakane ponesrečile, so se sami najbolje razkrinkali s tem, da so sprejeli prej zavrženega gospoda ne samo v svojo sredino, temveč ga tudi izvolili v ustanovni odbor novega društva, da tukaj nadaljuje — složno, plodonosno, pozitivno delo.

Kot vzrok svojega izstopa iz „Triglava“ navajajo gospodje pred vsem to, češ, da so se jim pri njih delovanju v znanstvenem klubu stavile zapreke, da se je večina trudila, direktno preprečiti delovanje omenjenega kluba. Tudi sodbo o tej stvari prepuščamo slovenski javnosti. Če trdijo gospodje, da se je po njih prizadevanju ustanovil ta klub, je to notorična neresnica, koje namen je prozoren. Resnica je, da se je že od nekdaj predavalo v društvu „Triglav“ na občnih zborovanjih o raznih aktualnih vprašanjih, da pa se je že pred leti v svrhu razbremenjenja občnih zborovanj ustanovil juridični klub, ki se je potem razširil v obče znanstven klub. Torej gospodje ne preveč pavčvega perja! Gospodje so hoteli letos ta znanstveni klub zlorabljati v svoje namene, hoteli so ustanoviti po nekem znanem vzgledu državo v državi, kar so kazala spočetka popolnoma tendenciozna predavanja v tem klubu. Naravno je, da se je ob priliki proračunske debate, kjer se govorilo o splošnem stanju našega društva, nastopalo pred vsem zoper ta tendenciozna predavanja, nikakor pa ne zoper znanstveni klub kot tak. Od tistih dob so krenila predavanja na drug tir, in od tistega časa se ni več nastopalo proti njim.

Po izstopu so res stopili gospodje v dogovor z odborom „Triglava“, a z ozirom na njih „skromne pogoje“ odgovarjamo, da sploh ni naveda, da oni, ki hoče stopiti v kako društvo, stavi kake pogoje. „Skromnost“ pa se najbolje karakterizira s tem, če povemo, da so zahtevali popolno kapitulacijo društva. Odbor je pred vsem izjavil, da ne more pripustiti, da se hoče poslovnik uporabljati v dosego strankarskih načel. Sicer pa so bili gospodje vljudno vabljeni k zopetnemu vstopu, in ne odklonjeni.

Narodno-radikalni akademiki priznavajo sami, da ima društvo „Triglav“ vse lastnosti in vsa sredstva v dosego smotrov slovenskega akademika. Gotovo jih ima, a to le tako dolgo, dokler ostane „Triglav“ zvest svojemu geslu s širono podlago, svojim tradicijam, dokler se varuje v društvu, prostost osebnega mnenja. Proti izožitvi te široke podlage, v podobi kakega programa v javnosti, so nastopili kot ena falanga vsi prištaši „starega Triglava“, ker smo prepričani, da je ta podlaga za vsako akademično društvo edino pravilna z ozirom na to, da se ravno za časa akademičnih študij najbolj čistijo, utrjujejo nazori, ki ostanejo potem merodajni za življenje. „Triglav“ sprejema po svojem geslu in po svojih tradicijah v svojo sredo vse akademične naprednega mišljenja vseh nijans. Glede na to in glede na dejansko stanje v „Triglavu“, če ga motrimo skozi objektivno lupo, trdimo, da med izstopivšimi člani in nami ni principijelnih nasprotstev, kajti še sedaj se nahajajo v „Triglavu“ člani istega mišljenja z izstopivšimi.

Končno še omenjamo, da števila 35 podpisov pod izjavo narodno-radikalnih akademikov ni identificirati s številom izstopivših članov, ker jih je izstopilo le 25.

Cand. phil. Janko Masten, iur. Milko Krajnc,
tč. predsednik. tč. tajnik.

Opomba uredništva. Prijavili smo v eni izmed prejšnjih in v današnji številki našega lista glasove iz krogov slovenskih akademikov v Gradcu. Samooobešbi je umevno, da se mi nikakor ne moremo in nečemo postaviti brezpo- gojno na to ali drugo stran. Ker so akademiki želeli, da se njih glas čuje o njih medsebojnih razmerah, smo jim vstregli, ker vemo da ste obe struji narodni in se le sporazumeti ne morete. Zdaj pa prosimo akademični naraščaj v Gradcu, da z obojestransko popustljivostjo dosežejo zopet složnost med seboj. Seveda se bode to moglo doseči le na ta način, da ne bode noben izmed

nasprotujočih si niti zmagalec niti premaganec, ampak da bodo zmagali skupni interesi dijaštva in narodna stvar. Slovenska javnost bode mnogo bolj zadovoljna in bodo si dijaki pri nji pridobili mnogo več ugleda, ako se moško spora- zumejo, nego če bodo še tako sijajno dokazovali pravilnost njih končno za narod vendar ne vzglednega cepljenja. S tem nasvetom pozdrav- ljamo vse narodno akademično dijaštvo.

Poziv.

Dne 8. rožnika t. l. je razposlala „Družba sv. Cirila in Metoda“ svojim podružnicam poziv, iz katerega zveni nekako obupen klic po izdat- nejši podpori, ker bi sicer ta velevažna družba mogla priti v najneprijetnejše položaje. — Malo razveseljivo dejstvo za nas je, da nismo mogli dosedaj postaviti na trdne noge niti te edine vseslovenske družbe, katere namen je braniti slovenski življenj ob jezikovni meji pred tujim navalom; dočim tuja društva z enakim name- nom delujejo najuspešneje. Gotovo je razumel vsak rodoljubljen Slovenec pomen klica „Družbe sv. Cirila in Metoda“, in morda je pričel tudi kdo tuintam razmišljati, kako bi se našel kak nov vir dohodkom tej družbi.

Imajoč to pred očmi, — prihajamo s sle- dečim:

Goriški akademiki, zbrani v akad. fed. dru- štvu „Adriji“, so si omislili po češkem uzorcu narodni kolek v prid „Šolskemu domu“ v Gorici, ki vzdržuje v goriškem mestu slovenske ljudske šole in otroške vrtce ter je tako nekaka „Dru- žba sv. Cirila in Metoda“ za Goriško. Čisti doho- dek iz tega narodnega kolka postane lahko pre- cej izdatna podpora temu društvu. Ta naprava pa se ne sme omejiti edino na Goriško, ampak se mora razširiti po vsem Slovenskem s tem, da se uvede „narodni kolek“ tudi za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Da tako akcijo uspešno izvede, poklicana je v prvi vrsti slovenska aka- demiška mladina, imenoma ona, ki je organizi- rana v akademičnih ferijalnih društvih.

Veliki pomen „narodnega kolka“ obstoja v tem, da isti omogoči vsakomur, da o vsaki mo- goči priliki daruje vsaj 2 vin. v narodne namene. In koliko se tem potem lahko nabere, vidi se iz tega, da so Čehi samo za novo gledališče v Brnu v 15 mesecih iztržili za „narodni kolek“ prsko 24.000 K. Delati pa je na to, da ne bo nobene slovenske veselice, koncerta ali slavnosti, kjer ne bi bilo na vstopnicah, programih i. dr. „narodnega kolka“; da pa tudi ne bo sloven- skega pisma, računa i. dr., kjer ne bi stal poleg druge znamke ali koleka tudi ta „narodni ko- lek“. Na ta način bi bil „Družbi sv. Cirila in Metoda“ zagotovljen stalen in izdaten dohodek. S tem pa bi rastlo tudi zanimanje za to družbo, ki je danes tako majhno.

Vsled tega dajemo v razmišljanje, kako naj bi se v najkrajšem času uvedel „narodni kolek“ tudi za „Družbo sv. Cirila in Metoda“, kar se tem lažje zgodi, ker ostane ta „narodni kolek“ lahko enak onemu za „Šolski dom“ v Go- rici ter se tiska le v drugi barvi. Vsa potrebna pojasnila v to svrhu daje: cand. iur. Mirko Kor- šič v Gorici, Ascolijeva ulica 16., II.

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj o čebelarstvu.

Piše I. Vuk.

Oj Slavjani, kol'ko koli vas je tu,
da bi to-le pesem vsi poslušali;
od te male, drobne stvarce čelice,
ki 'ma tako lepe letance.

Narodna.

Med nami še ni pravega razuma, katera matica ostane v panju, ko se čebele roje in ka- tera gre vun. Stari čebelarji, bolje rečeno taki, ki se samo površno bavijo s tem, trde, da ostane stara v panju in mlada zleti. To pa je napačno in ravno narobe. Zategadelj se pa zgodi večkrat, da je temu ali onemu čebeloreja zaspala. Siro- mak se je tožil, da so mu šle čebele na nič, sam ne ve zakaj.

Kolikor mi da zmožnost, se hočemo tukaj nekoliko razgovoriti o tej stvari.

Pogledimo najprej roje.

Kaj je rojenje, ve vsak, da zleti neko go- tovo število čebel z matico s sklepom, da si osnuje nov dom, novo, lastno ognjišče.

Ko je matica legla jajca v maticne stanice, katerih je na robih pogač 8—10, in kakor hitro je prva stanica zadelana, se začne matica kesati in bati za svojo eksistenco. Razumljivo je, da leže v vsako stanico samo eno jajce. Ako bi te stanice ne bile zastražene od čebel-delavk, bi mati prebodla s svojim žalom svoje hčerke. Ker pa ji to ni mogoče, pa je vsa nevoljna in leta po satovju semintja. Mimogrede omenim, da ji včasih čebele tudi to dovolijo, da pomori svoje hčerke in tedaj ni nič rojev. To pa se zgodi le tedaj, če je matica že zelo stara in nima že več mnogo ali pa nič plodovitega semena v sebi. Pa še tedaj ne vsakokrat. Matica, dobro vedoč, da se nima nadjati nobenih milosti od svoje hčerke, se ji rajši umakne in zleti s svojimi če- belami 6—7 dni prej, predno se izleže prva ma- tica. Čebele, katere ostanejo, se same odločijo, podoba človeka, ki ostane v domovini, od onih, ki se izselijo. — Ta roj se imenuje prvi roj ali predroj.

Prva matica, ki pride iz svoje zibelke, to je po 6—7 dneh in prevzame vlado, zapazi kmalu, da dobi sestre. Kakor so si mati in hčere v vednem sovraštvu, tako se sovražijo tudi se- stre. Tega sovrašstva pa je krivo edino le bre- penjenje po vladi. Vsaka hoče biti samostojna, ne podložna drugi. Tako tudi prva matica hoče pomoriti svoje sestre, a straže ji tega ne dopu- ste. Od strahu ali pa od srda začne, kakor re- čejo čebelarji, peti in odide, navadno 7—13 dni po odhodu prvega roja, z drugim delom čebel, iskat si samostojnega domovja. — To je prvi poroj.

Pri zelo močnih panjih in dobri paši gre po istem načinu tretji dan po poroju še drugi, peti dan celo tretji poroj, v redkih slučajih še četrti.

Iz tega razvidimo, da gre iz panja vedno le starejša matica. Tako je morala stari panj zapustiti s predrojem matica, ki je bila mati onim trem porojem. Zato pa se zgodi napačno, in to namreč pri slamnatih koših, da pobijejo one čebele, ki so dale roj, češ: tu je stara ma- tica, to treba pokončati, onih je škoda. — Iz te nevednosti se pa zgodi, da se pobijejo najmlajše matice, stare onemogle in že skoraj neplodovite pa se puste.

Ako pa 7. oz. 13. dan po odhodu predroja ni slišati po večerih petja matic in se najde drugi dan pred panjem več mrtvih mladih ma- tic, je rojev za to leto konec. Čebele so pustile sestre še ne rojenih, da jih je pomorila v raz- voju. Čebele so namreč spoznale, da so preslabe dati letos več rojev, bodisi da je premalo mla- dega zaroda, bodisi preslaba letina. — Delavke potem odpro stanice umorjenih in jih pomečejo ven iz panja.

V ugodnem vremenu in zelo dobri paši da včasih predroj (stara matica) še tisto leto zopet eden roj. Praviro mu deviški rej. Tako je stara matica to leto si morala poiskati že drugo do- movino.

Zgodi se pa tudi, da umre matica, ki je prezimila s čebelami, v času, ko je v panju že odlegla jajca. Čebele še niso rojile in si tako zvale iz delavskega jajca drugo matico. To pa je le mogoče, dokler je še izvoljena kraljica v podobi jajca. Ko postane buba je prepozno. Taka mlada matica gre s predrojem iz panja in tudi poje. Takim rojem pravijo pevski roji. Tudi na umeten način se delajo roji, to pa je najbolj umestno pri najnovejših panjih, ki so že skoraj povsod.

Toliko o tem, kaj bomo znanprej v slam- natih panjih odstranjevali.

Vse te mlade matice, — stara ne — pa še niso oplojene, so še deviške. Vsaka matica se plodi enkrat v življenju in potem ne več. In zato so trojje. Ti itak drugega dela nimajo, za to pa jih tudi ni veliko in tudi čebele jih ne marajo.

(Dalje prihodnjič.)

Druge slovenske novice.

— Osebna vest. Ministerijalni koncipist g. dr. Ivo Šubelj je imenovan ministrskim tajnikom v ministretvu zunanjih del.

— Stinkmühlarski smrad v Radečah. Prvi izmed naših trgovcev, ki so z nemško „smrdljivo“ moko okužili slovenske Radeče, je g. Franz Gschella, tisti Gschella, ki se je ob neki priliki norčeval iz Ciril in Metove družbe z besedami: „Kadar bodem od sv. Cirila in Metoda kaj potreboval, jima bodem že pisal“. Kakor slišimo, se je Gschella že pred ustanovitvijo za vezal za stalnega odjemalca nemčurske moke. Sedaj pričakujemo to samo še od drugih trgovcev, katere hočemo v takem slučaju tudi dobro pokrtačiti. Skrajni čas je že, da se k nam naseli naroden trgovec. Opozarjamo slovenske trgovce in trgovske pomočnike na to redko priliko. Druge slovenske liste pa prosimo, da posnamejo to vest v prid slovenskim trgovcem.

— Mladeniški shod se je vršil dne 4. in 5. t. m. na Brezjah. Udeležba je bila velikanska, nad 8000 udeležencev. Iz Štajarskega sta se odpeljala dva posebna vlaka z okrog 1600 mož in mladeničev. Kakor posnemamo iz drugih slovenskih listov, je bila to sijajna manifestacija slovenskega mladenišтва. Štajarci so bili povsod z navdušenjem sprejeti. Poročilo povzemamo po „Südt. Presse“.

— Ameriški Slovenci in vsesokolski zlet S posebnim veseljem beležimo sporočilo, ki nam je došlo iz Amerike. Na vsesokolski zlet pride kot zastopnik ameriških Slovencev g. Fr. Sakser, lastnik tiskarne in izdajatelj ter urednik „Glasa Naroda“ v Novem Yorku, ter prinese kot darilo ameriških Slovencev prekrasen trak zastavi ljubljanskega „Sokola“.

— Vega v Ameriki. „Amerikanski Slovec“ prinaša predavanje o Vegi stotnika Kavčiča v dunajskem izobraževalnem društvu „Zvezda“, ter vabi amerikanske rojake, da naj pridno prispevajo za Vegov spomenik, ki se bode postavil v beli Ljubljani.

Politični pregled.

— Važna razsodba upravnega sodišča. — Upravno sodišče je pod predsedstvom grofa Schönborna izreklo razsodbo o volilni pravici učiteljic pri občinskih volitvah. Dosedaj so imeli le učitelji ljudskih in meščanskih šol občinsko volilno pravico, dočim so bile učiteljice izključene, dasi zakon govori le o učiteljskih osebah brez ozira na spol. Sedaj pa je upravno sodišče vsled neke pritožbe iz Žatca razsodilo, da imajo učiteljice enako volilno pravico kakor učitelji pri občinskih volitvah.

Rusko-japonska vojna.

Po poročilih iz Tokia sta se sovražni armadi pri Hajčenu že približali ena drugi. General Kuropatkin je poslal 30.000 mož proti Dačičavu, da bi okrepil tamkaj se nahajajočo armado. Sodi se, da je ta armada že dospela v Dačičavo in da se v najkrajšem času vname velika bitka.

Z ruske strani se poroča, da ni zadnji japonski napad v Port Arturju skoro nobene škode napravil. Dve hiši v mestu sta bili poškodovani, ubit pa ni bil nihče.

V Petrograd je došlo poročilo, da je oklopna „Peresvet“, o kateri se je poročalo, da se je potopila, popolnoma nepoškodovana in se nahaja v najboljšem stanju.

„Standard“ poroča, da se je s torpedovko „Poročnik Burjakov“ pripeljalo v Inkov 10 ruskih oficirjev in 100 mož. Tri ruske torpedne ladje in ena uničevalka so hotele „Poročnika Burjakova“ spremljati, toda Japonci so jim zastopili pot ter jih prisilili, da so se vrstile v portarturško luko.

Iz Londona se poroča, da Japonci napevajo vse sile, da bi se čim preje polastili Port Arturja, ker se takoj potem nameravajo umakniti v Korejo v defenzivno pozicijo in z vso trdovratnostjo braniti njene meje. Bajka!

Zadnje tri dni so plule, kakor se poroča iz Carigrada, ruske ladje „Petersburg“, „Orel“ in „Smolensk“ skozi Bospor in Dardanele. Ladjo

„Sebastopol“, ki je imela na krovu topove, streljivo in vojake, določene za Vladivostok, je Turčija ustavila pri vходу v Bospor. Toda ruskemu poslaniku se je posrečilo turško vlado prepričati, da ni vezana varovati nevtralnosti, ker ji Japonska ni notificirala, da je pričela vojno. Z ozirom nato je Turčija dovolila ruskim ladjam prehod skozi Dardanele. „Sebastopol“ in druge ladje so v sredo odplule na daljni vzток.

London, 6. julija. Kakor poročajo tukajšnji listi, bodo Japonci porabili deževno dobo, ki ovira vse vojne operacije v Mandžuriji, v to, da napadajo z vso energijo Port Artur. V to svrhu so odposlali tudi svoje čete iz južne Mandžurije na polotok Kvantun.

London, 6. julija. „Daily Chronicle“ poroča iz Tokia: Po vročem dvadnevem boju so se morali Rusi umakniti proti severu od Dačičava.

Petrograd, 6. julija. „Novoje Vremja“ piše: Vidi se, da Kuropatkinova taktika zelo meša Japonce. Odtod se dajo razlagati njihove napake: Hitro naprej, hitro zopet nazaj. Manjka jim hrane in konjica je v slabem stanju. Ruske čete se vedno množijo. Toplota je 30° R.

Petrograd, 6. julija. Vsled danes razglašenega carjevega ukaza bodo nabrali letos 447.300 vojaških novincev.

London 7. julija. Rusi so tudi na polotoku Liaotung gospodarji železnice in vozijo ruski vlaki do 16 milj pred Port Arturjem.

London 7. julija. „Daily Telegraph“ poroča: 25 milj pred Liaotangom traja že dva dni večji boj. Ranjence dovažajo v Liaotang.

London 7. julija. Reuterjev biro javlja: Ruska torpedovka „Poročnik Burjakov“ je v nedeljo zapustila Niučvang in se srečno vrnila v Port Artur.

London 7. julija. Reuter poroča: V nedeljo ob štirih popoldne so štiri japonske torpedovke poskusile prodreti v portarturški pristan. Rusi so jih pravočasno zapazili in začeli nanje streljati. Ena japonskih torpedovk je ušla, eni je bil odstreljen dimnik, ena se je potopila pod goro Zolotoj, ena pa se je potopila pri bateriji štev. 22.

Umrli v Celju.

Bolnišnica:

1. julija: Valentin Divjak, oženjen, ubožec, rojen in stanujoč v St. Pavlu v Sav. dolini, 81 let, starost.
3. julija: Marija Bračko, delavčeva hči, 2 leti, iz Celja.
4. julija: Maks Rojak, dninarjev sin, 3 leta, rojen v Sevnici, stanujoč v Šoštanju, vnetje možgan.

drugod:

4. julija: Štefanija Mrzлак, tovarniškega delavca hči, 1 leto, pertussis.
6. julija: Alojzij Pirnat, hišnikov sin, 4 mesece, božjast.

Prostovoljna sodna dražba

O. š. ad P. 65/3 nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem je po prošnji Antona Trglava na Polzeli kot kuratorja Jakoba Kolencna na Bregu pri Polzeli naprodaj po javni dražbi nepremičnina, vlož. št. 75 k. o. Polzela (Heilenstein) in sicer hiša št. 1 na Bregu pri Polzeli z gospodarskimi, dalje z zemljiškimi parcelami ter zraven spadajočim 1/2 deležem „gmajne“ vlož. št. 165 k. o. Polzela s pritliklino (setvijo) vred. za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 5772 K 60 vin.

Dražba se bo vršila

dne 18. julija 1904

na vranski sodnji, soba št. 1, ob 11. uri dopoldne. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodne roke. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji na Vranskem, soba št. 2, na dan licitacije ali pa tudi poprej, vsak dan ob uradnih urah. (300) 1

C. kr. okraj. sodišče Vransko oddelek I, dne 6. junija 1904.

V najem se da ali prodaja

dobro obiskovana gostilna v lepem trgu na Spodnjem Štajarskem ob železnici. Pri tej gostilni je tudi c. kr. postaja za plemenjenje konjev in naturalno oskrbovalno sprejetišče. — Obenem se da v najem tudi za gostilno potrebno zemljišče. Ugodni pogoji.

Več pove lastnik Janez Anderluh v Šmarju pri Jelšah. (291) 2-2

Zenitna ponudba.

Vdovec, štirideset let star, celeposesnik in krčmar na Spodnjem Štajarskem, se želi oženiti s kako samsko ali vdovljeno, nad 30 let staro žensko, ki ima 4000 do 6000 kron premoženja v gotovini ali pa kako podjetje enake vrednosti v lepem, za trgovski promet ugodnem kraju.

Samo resne ponudbe naj se pošljejo pod „št. 4000“ na upravnstvo „Domovine“.

(303) 2-1

Važno za letovičarje!

Ker se vsako leto naseljuje več tujcev letovičarjev v našem krasnem kraju, Vidmu pri Krškem, sem postavil krasno vilo s šestimi sobami, sobo za kopel, kuhinjo, dve verandi, dve kleti, z vrtom za zelišča, cvetličnjakom in nasadom drevoreda, katera je kot prva

izvenredno po ceni naprodaj!

V bližnji okolici stoji že precejšnje število vil in nameravam za razvoj kraja postaviti še več drugih. — Od vile je krasen razgled v romantično „Savsko dolino“ in na gorovje „Gorjance“; dalje je topla kopel v reki Savi; poštna, železniška in telegrafska postaja v bližini ter ugodna zveza z mesti: Zagreb, Ljubljana in Celje.

Več se izve pri lastniku

(292) 3-1

VALENTINU SCAGNETI-ju

stavbenem podjetniku na Vidmu pri Krškem.

Lepo vinogradno posestvo

v kozjanskem okraju

je naprodaj.

Posestvo ima lepo lego, obstoji iz dveh in pol oralov novo zasajenih vinogradov, sadonosnika, hiše, kleti in hleva, vse v najboljšem stanju in je za letno bivališče (304) 2-1 posebno pripravno.

Natančneje se izve pri upravnistvu „Domovine“.

Dva spretna

(302) 2-1

mizarska pomočnika

sprejme takoj Peter Bauerheim, mizarski mojster v Hrastniku.

Izredna novost!

K. & B. Recamier-steznik

(MODERCI)

daje s pomočjo specijelne, dosedaj popolnoma neznane priprave celo najmočnejšim damam popolnoma nepričakovano vitkost, torej je v najvišji meri sposoben za doseg po-modnega nastopa brez vsakega nepri-ležnega vpliva ali celo okornosti. Dobiva se samo v trgovini Karola Vaniča v Celju.

Razun te novosti priporočam svojo veliko zalogo modnega blaga za obleke, belega blaga in okrasov najnovejše vrste.

Modni bluzni stezniki po gld. 1-20 do gld. 6 — vedno v zalogi. (211) 10-8

Na pol pokrit

nov voz

le malo rabljen, je naprodaj. — Naslov se izve pri upravnistvu tega lista. (301) 1

Naprodaj

ali v najem

(305) 3-1

se da dobro ideoča gostilna v večjem trgu na Štajarskem. Hiša stoji zraven živinskega sejmišča ter ima mnogo sob, katere se lahko oddajo najemnikom. Zraven hiše je velik vrt. — Več se izve pri

Francu Drolcu, organistu v Laškem trgu.

Izvrsten mlinar

neozenjen, 28 let star želi kak manjši valjni ali navadni mlin s stalno vodo v bližini Celja vzeti v najem ali pa prevzeti mesto mlinarja, in sicer do 1. avgusta. — Pisma naj se blagovolijo pošiljati pod (306) 2-1

T. P. 161, poste restante, Trst.

Naprodaj

je ob glavni cesti veliko posestvo, obstoječe iz treh gospodarskih poslopij, travnikov, njiv in gozdov. Hiše se nahajajo na jako lepem, sadonosnem vrtu in so zelo pripravne za kakšno obrt ali gostilno. Cena je 14.000 K. Več pove (295) 2-2

Alojzij Šnuderl, gostilničar, Rimske toplice.

V najem vzamem

gostilno v dobrem kraju in dobro vpeljano mesarijo. Najemnino plačam naprej. — Ponudbe upravnistvu „Domovine“. (296) 8-2

Prodajalka

poštena in izurjena v trgovini z mešanim blagom, posebno v špeceriji, se sprejme pod dobrimi pogoji. — Ponudbe pod naslovom: JAKOB JANIČ, trgovec v Žalcu pri Celju. (270) 5-5

600 hektolitrov

najfinejšega vina ima naprodaj graščina Dugoselo pri Zagrebu. V kraju je železniška postaja. (275) 15-5

HIŠA

obstoječa iz petih sob in dveh kuhinj, z vrtom, priprava za vsako obrt, kakor primerna za privatno stanovanje, na najživahnejšem prostoru, je za prodati (297) 1 v trgu na Spodnjem Štajarskem. 3-2

Anton Sumrek

podobar

Gledališka ulica 5.

Celje

se priporoča

čč. duhovščini, gg. cerkvenim predstojnikom kakor slav. občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh 5-5

kakor sploh vseh v to stroko spadajočih del. Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene!

Izvrsten okus kave dosežete s prirneženjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vretek dragovoljno. Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“

vsem odjemalcem zastoj pošiljati mesečno.

Vydrova Točarna žitne kave Praga-VIII.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor:

zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke na oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, **patentirane zarezne opeke**, plošč za tla-kanje itd. (255) 16-4

Blago izvrstno, ker napravljeno iz najboljšje, s stroji obdelane glin; cene nizke.

Oddajatelj veliko visokosti.

Iz prve roke, t. j. od pride-lovalca

Oddajatelj vič. duhovščine in samostanov.

torej popolno jamstvo za naravno

nepopačeno kavo.

PO NAJNIŽJIH CENAH.

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. — Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišeča in okusna, pa jako izdatna. Javaflor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Pošilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto. — Javaflor najfinejša gl. 6-65; Javaflor zelen, fin gl. 6-65; Javabrazil fina družinska mešanica gl. 5-75. (250) 12-3

Čaj:

1 kilo gl. 2-80, gl. 4-—, gl. 5-50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposesnik na Javi.

Pošiljatve in skladišča v luki.

TRST, Via dell'acquedotto 62.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo na notranje in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejejo izmečke in odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in modromu in raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Gornji grad št 25, poleg cerkve sv. Marka. — Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K
3 ducati (36 „)	11 „
5 ducat. (60 „)	17 „
10 ducat. (120 „)	32 „

Ustanovljena leta 1360.

(1) 20-17

Zdravje je največje bogastvo!

Mestna lekarna ZAGREB

Markov trg št. 36.

JOSIP TABOR

tvornica cementnih izdelkov

Špitalske ulice št. 12 **CELJE** Špitalske ulice št. 12,

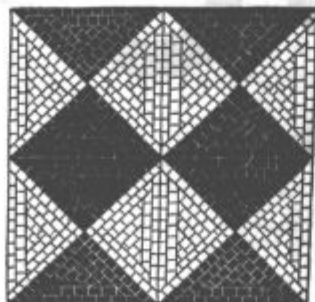
Izdelovanje z roko delanih in stisnjenih cementnih mozaik-plošč

v različnih barvah, gladkih ali robatih, za tlakovanje cerkev, kopališč, kuhinj, vež, hodnikov, stranišč, tratoarjev i. t. d.

Nadalje izdelujem

garantirano izborno blago iz najboljšega betona iz portlandskega cementa

kakor: prosto noseče umetno kamene stopnjice, razkave ali brušene, oltarske stopnjice po meri in načrtu, obode na vratih in oknih, vodne s prejemalniki pri vodnjakih,

konjske napajalnike, krmilnike, vaze, olupševalne krogle, balustrade, balkonske ploče, okrajnike, mejnike, kilometerske kamne, postamente, stebre

nagrobne kamne

nagrobne ograje, banje itd. itd.

Nadalje imam vedno v zalogi

cevi iz tolčenega betona v vseh velikostih, ki se odlikujejo s kolosalno vzdržnostjo, znotraj gladko in čedno izdelane, pravne posebno za cestne prehode, vodovode, stranišča, dimnike in žične pravlake ter mnogo boljše, cenejše in trpežnejše kakor dosedanja zidani kanali.

Obodi za vodnjake iz betona s pokrovom.

Vsi v to svrhu spadajoči predmeti posebnih oblik in dimenzij ali po risbah se izdelujejo solidno in najcenejše. Vedno se bom trudil, da postrežem cenjenim naročnikom z najreelnejšimi, najsolidnejšimi in kolikor mogoče nizkimi cenami.

(217) 12-12

Z odličnim spoštovanjem

Proračun stroškov brezplačno.

Josip Tabor
tvorničar cementnih izdelkov v Celju.

Tombolo

priporoča

trgovina Dragotin Hribar-ja v Celji po sledečih cenah:

proste	fine vsekane
100 kom. 1 gl. 80 kr.	100 kom. 2 gl. 60 kr.
200 „ 3 „ 40 „	200 „ 5 „ — „
500 „ 8 „ — „	500 „ 12 „ — „
	1000 „ 22 „ — „

Zunanja naročila izvrše se točno

Najprimernejša birmanska darila.

RAFAEL SALMIČ

prva narodna
in največja
trgovina

z urami,
zlatnino in
optičnimi
predmeti

v Nar. domu
v Celju.

Kdor si hoče
nabaviti uro,
zlatnino ali
srebrnino, naj
zahteva moj
novi, bogato
ilustrovani

CENIK

katerega raz-
pošiljam
brezplačno in
poštne
prosto. * Vsa
v mojo stroko
spadajoča
dela, popra-
vila itd. izvr-
šujejo se
točno in ceno.
Za dobrodelo
garantiram.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Postrežba točna in poštena.

(181) 12

Singerjevi šivalni stroji

za domačo uporabo in indu-
strijske svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost.
Vzorna konstrukcija.
Preprosta uporaba.
Visoka tvornost.

Leta 1903 samo v Avstriji in Nemčiji.

Devet najvišjih odlikovanj!

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih mo-
dernega umetnega vezenja. — Elektromotorji kot
gonilna moč pri šivalnih strojih.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorske ulice 8. (245) 15-6

LJUDEVIT BOROVNIK

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema
vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje.
Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene pre-
(213) skušene. — Ilustrovani ceniki zaštonj. 20-6

Slovite zveplene toplice na Hrvatskem

Varaždinske toplice

železnična, poštna in brzojavna postaja

ob Zagorski železnici (Zagreb-Čakovec)

Najvišje odlikovanje topliške razstave, Dunaj 1903.

Velika zlata kolajna in častni znaki razstave.

Analiza po dvor. svetniku profesorju dr. Ludvigu
I. 1894. 58 stopinj Celzija vroč vrelc, neprekošen po
svojem učinku pri mišičnem in sklepnem revmatizmu,
trganju, vnetjih in kostolomih, putiki, neuralgiji, ischiji
itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kro-
nični ledvični bolezni, mehurnem katarju, škrofeljnih,
rhachitis, kovinski dyskrasiji, kakor zastrupljenju s
svincem in živim srebrom itd., itd. pri boleznih v
požiralniku, prsih, jetrih, pri želodčnih bolečinah,
hämorrhoidih itd.

ELEKTRIKA. * MASAŽA.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovodom, pripravi-
mi za zdravljenje z mrzlo vodo s tušom in po Kneippovem
načinu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. ok-
tobra. Velik, krasen park, obsežni nasadi, lepi izleti.
Stalna topliška godba, obstoječa iz članov zagrebske
kraljeve opere. Plesne zabave, koncerti.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje gostov
vsak dan omnibus. Na razpolago so tudi posebni vozovi
in se vljudno prosi, da se dotične naroči naprej pri
upravi toplic.

Zdravniške podatke daje topliški zdravnik dr. A.
Longhino,

Prospekte in brošure razpošilja gratis in franco

(168) 12-8

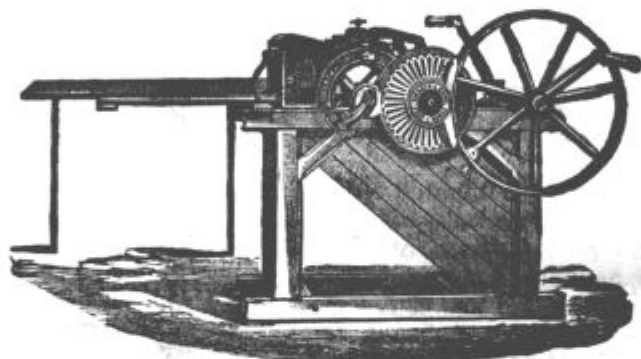
uprava toplic.

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa
najdejo spoštovane osebe vsakega stanu
in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske
družbe prve vrste, ki sprejema
„zavarovanja proti požaru, steklu, proti
škodi pri prevažanju, proti tatvini po
vlomu in življenja“. — Ponudbe pod
„1798“, Gradec, poste restante.

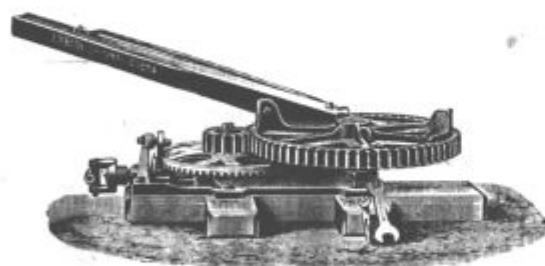
Kje?

Le pri
„Merkur-ju“
trgovina z želez-
nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd.
Bogata zaloga **traverz**
in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsako-
vrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

Zacherlin

pomaga izborna kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Celje: Gustav Stiger
Viktor Wogg
A. Walland nasl. Tepper
Milan Hodevar
Josip Matič
Anton Ferjen
Fran Zanger
Ferd. Jakowitsch
Frid. Jakowitsch
Anton Kolenc
Franc Pečnik
M. Rauscher lekarna

Celje: Ivan Ravnikar
Oto Schwarzl lekarna
Josip Srimz
Anton Topolak
W. Wratschko
Dobrna: Jos. Sikosch
Braslovce: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: Fran Cukala
(215) 10-6

Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janex Filipič
Sevnica: Anton Verbič
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjice: Fr. Kupnik 145
Mozirje: Leopold Vukič

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Scherker
F. Wambrechtsammer
Gornji grad: Jakob Božič
Franc Scharb
Ferd. Ivanus
A. P. Krantsdorfer
Anton Schweiz
Karol Sima
Franc Kavčič

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brezice: Fran Matheis
Franc Varlec
Janez Pinterič
Uršič & Lipič
Žalec: Albert Geiss
Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Kartin
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
Anton Krammer
Jos. Mahkovec
Janez Müller sen.
Jos. Sporn
Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Ulrich Lager
Josip Wutti
Vojnik: Fr. Zotti

